

دستاوردهای چشمگیر تلاشگران صنعت نفت در فاز-۱۳ پارس جنوبی

رضا میرمحرابی، شرکت ملی نفت ایران

متخصصان و تلاشگران صنعت نفت در بزرگ‌ترین میدان گازی جهان این روزها سخت در تلاش هستند تا در آستانه‌ی جشن چهلمین سال انقلاب، چرخ توسعه در میدان پارس جنوبی شتاب بیشتری گیرد.

از این رو توسعه‌ی فاز-۱۳ به‌عنوان یکی از مهم‌ترین پروژه‌های فعلی در دستور کار شرکت ملی نفت ایران است. توسعه‌ی این فاز جهت برداشت روزانه ۵۶ میلیون مترمکعب گاز غنی از میدان پارس جنوبی طراحی شده و با انجام آن روزانه ۵۰ میلیون مترمکعب گاز شیرین، ۷۵ هزار بشکه میعانات گازی، ۴۰۰ تن گوگرد و سالانه یک میلیون تن اتان و یک میلیون تن پروپان و بوتان تولید خواهد شد.

در ماه پایانی پاییز و نخستین روزهای زمستان تلاش‌ها در پارس جنوبی نتایج بزرگی را رقم زد. در این ماه نخستین عرشه‌ی دریایی فاز-۱۳ پارس جنوبی با وزنی حدود ۲۲۰۰ تن، در موقعیت مخزنی سکوی ۱۳B نصب شد. مجری طرح توسعه‌ی این فاز با اشاره به پیشرفت فیزیکی بیش از ۹۸ درصدی ساخت سکوی اصلی-۱۳B می‌گوید: پس از دریافت گزارش شرایط مساعد آب و هوایی، عملیات نصب این سکو با پهلوگیری در کنار جراثقیل دریایی H.L.5000 آغاز شد و پس از انجام مراحل جداسازی از شناور FLB124، با تلاش شبانه‌روزی مهندسان، نیروهای فنی کارفرما و شرکت صدرا روی چهار پایه‌ی از پیش نصب شده در این موقعیت قرار گرفت. ظرفیت برداشت روزانه از سکوی اصلی فاز-۱۳ پارس جنوبی ۵۰۰ میلیون فوت‌مکعب (معادل ۱۴/۲ میلیون مترمکعب) است. اما پس از انجام موفقیت‌آمیز نصب نخستین سکوی گازی فاز-۱۳، با فاصله‌ی یک هفته دومین عرشه‌ی دریایی این فاز نیز نصب شد. پیش‌بینی می‌شود با راه‌اندازی دو سکوی D و B تا پایان دی‌ماه سال جاری، برداشت یک میلیارد فوت‌مکعب (معادل ۲۸ میلیون مترمکعب) گاز ترش در روز از میدان گازی پارس جنوبی در بلوک فاز-۱۳ محقق

شود.

پیام معتمد، مجری طرح فاز-۱۳ در ادامه می‌گوید: این فاز متشکل از ۳۸ حلقه چاه دریایی در بخش شمال‌غربی میدان مشترک پارس جنوبی است که با بهره‌برداری از دو عرشه‌ی مورد اشاره‌ی آن، نیمی از تعهدات توسعه‌ی این طرح محقق خواهد شد. خوشبختانه مراحل توسعه‌ی این فاز از روند مطلوبی برخوردار است؛ به‌طوری که در بخش ساخت تجهیزات دریایی به پیشرفت ۸۹/۵ درصد و در بخش احداث خطوط لوله‌ی زیردریایی به پیشرفت ۹۴/۸ درصد رسیده است. از ابتدای سال جاری تا کنون سه ردیف شیرین‌سازی گاز پالایشگاه فاز-۱۳ با دریافت گاز ترش فازهای-۸ و ۷ و ۶ پارس جنوبی در مدار بهره‌برداری قرار گرفته و با تزریق گاز شیرین آن به خط سراسری، نیاز مصرفی بخش‌های مختلف خانگی و صنعتی تأمین می‌شود. در مجموع تا کنون طرح توسعه‌ی فاز-۱۳ به پیشرفت ۹۲/۵۵ درصد رسیده است.

این مجری طرح به پیمانکاران توانمند داخلی اشاره کرده و می‌گوید: به جرأت می‌توان گفت که در بخش مهندسی و ساخت تماماً از نیروهای متخصص داخلی استفاده شده است. همچنین ۶۵ درصد کالا و تجهیزات مورد نیاز این طرح از طریق پیمانکاران ایرانی تأمین شده که امید است با توانمندتر شدن متخصصان داخلی و افزایش سطح دانش بومی، در پروژه‌های آتی این رقم افزایش یابد. با تلاش کارکنان بخش‌های مختلف عملیاتی در گروه کارفرمایی و پیمانکاران، آخرین ردیف شیرین‌سازی پالایشگاه فاز-۱۳ نیز راه‌اندازی شد. مجری طرح این فاز می‌گوید: سه ردیف دیگر شیرین‌سازی پالایشگاه این فاز پارس جنوبی قبل از این با دریافت گاز ترش فازهای-۸ و ۷ و ۶ عملیاتی شده بود و ردیف سوم تصفیه‌ی گاز ترش این پالایشگاه نیز به‌عنوان آخرین واحد، با شیرین‌سازی ۶ میلیون مترمکعب گاز غنی در روز در مدار بهره‌برداری قرار می‌گیرد. این ردیف گاز پالایشگاه فاز-۱۳ با رسیدن

به ظرفیت کامل تولید، روزانه ۵۰۰ میلیون فوت‌مکعب (معادل ۱۴/۲ میلیون مترمکعب) گاز را شیرین‌سازی و به شبکه‌ی سراسری ارسال می‌کند.

او همچنین به آمادگی کامل پالایشگاه فاز-۱۳ برای دریافت گاز ترش سکوهایی تازه نصب‌شده‌ی این فاز اشاره می‌کند و ادامه می‌دهد: این پالایشگاه هم‌اکنون روزانه بیش از ۲۰ میلیون مترمکعب گاز ترش فازهای-۸ و ۷ و ۶ پارس جنوبی را فرآوری و به شبکه سراسری ارسال می‌کند.

دستاورد مهم دیگری که در فاز-۱۳ محقق شد و از نظر زیست‌محیطی نیز اهمیت فراوانی دارد راه‌اندازی واحد بازیافت گوگرد این فاز است. ردیف اول واحد ۱۰۸ بازیافت گوگرد پالایشگاه این فاز با تلاش شبانه‌روزی نیروهای متخصص کارفرما و پیمانکار این بخش عملیاتی شد و با ارسال ۶ تن بر ساعت گاز اسیدی به کوره‌ی واکنش در مدار تولید قرار گرفت. واحد بازیافت گوگرد یکی از واحدهای مهم زیست‌محیطی در طرح‌های پالایشگاهی به‌شمار می‌رود و در فاز-۱۳ با برنامه‌ریزی مناسب به‌همراه ردیف‌های شیرین‌سازی گاز به بهره‌برداری رسیده است.

مجری طرح در این باره می‌گوید: هم‌اکنون گاز اسیدی ردیف‌های اول و دوم شیرین‌سازی پالایشگاه فاز-۱۳ به‌مقدار ۲۵ تن بر ساعت با غلظت ۲۰ درصد سولفید هیدروژن به واحد ۱۰۸ بازیافت گوگرد این پالایشگاه ارسال می‌شود. گوگرد تولیدی این واحد نقش بسیار مهمی در حذف آثار مخرب زیست‌محیطی و کاهش آلودگی هوا ایفا می‌کند. با تکمیل واحدهای بازیافت گوگرد پالایشگاه فاز-۱۳ ظرفیت تولید گوگرد در این پالایشگاه حداکثر به ۴۰۰ تن در روز افزایش می‌یابد.

تلاش متخصصان ایرانی در این فاز پارس جنوبی و دیگر بخش‌های توسعه‌ای بزرگ‌ترین میدان گازی جهان ادامه دارد تا بیش از پیش شاهد شکوفایی صنعت نفت و تحقق نتایج بزرگ و چشمگیر در مسیر توسعه‌ی کشور عزیزمان باشیم. ■